

śrīḥ

*śrīmate nigamāntamahādeśikāya namaḥ
śrīmān veṅkaṭanāthāryaḥ kavītārkikakesarī |
vedāntācāryavaryo me sannidhattāṃ sadā hr̥di ||*

śrīmadvālmīkīyarāmāyaṇam

|| sundarakāṇḍam ||

ekonaviṃśaḥ sargaḥ

This document* has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādeśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

---

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

śrīḥ
śrīsītārāmābhyāṃ namaḥ
śrīmate rāmānujāya namaḥ

॥ *sundarakāṇḍam* ॥
ekonaviṃśaḥ sargaḥ

rāvaṇaṃ dr̥ṣṭvā duḥkhabhayacintāsu magnāyāḥ sītāyā avasthā
tasminneva tataḥ kāle rājaputrī tvaninditā |
rūpayauvanasampannaṃ bhūṣaṇottamabhūṣitam || 5.19.1 ||

tato dr̥ṣṭvaiva vaidehī rāvaṇaṃ rākṣasādhipam |
prāvepata varārohā pravāte kadalī yathā || 5.19.2 ||

ūrubhyāmudaram chādya bāhubhyāṃ ca payodharau |
upaviṣṭā viśālākṣī rudatī varavarṇinī || 5.19.3 ||

daśagrīvastu vaidehīṃ rakṣitāṃ rākṣasīgaṇaiḥ |
dadarśa dīnāṃ duḥkhārtāṃ nāvaṃ sannānivārṇave || 5.19.4 ||

asaṃvṛtāyāmāsīnāṃ dharāṇyāṃ saṃśitavratām |
chinnāṃ prapatitāṃ bhūmau śākhāmiva vanaspateḥ || 5.19.5 ||

malamaṇḍanadigdhāṅgīṃ maṇḍanārḥāmamaṇḍanām |
mṛṇālī paṅkadigdheva vibhāti na vibhāti ca || 5.19.6 ||

samīpaṃ rājasimhasya rāmasya viditātmanaḥ |
saṅkalpahayasam̐yuksairyāntīmiva manorathaiḥ || 5.19.7 ||

śuṣyantīṃ rudatīmekāṃ dhyānaśokaparāyaṇām |
duḥkhasyāntamapaśyantīṃ rāmāṃ rāmamanuvratām || 5.19.8 ||

ceṣṭamānāmāthāviṣṭāṃ pannagendravadhūmiva |
dhūpyamānāṃ graheṇeva rohiṇīṃ dhūmaketunā || 5.19.9 ||

vṛttaśīle kule jātāmācāravati dhārmike |
punaḥsaṃskāramāpannāṃ jātāmiva ca duḥkule || 5.19.10 ||

sannāmiva mahākīrtiṃ śraddhāmiva vimānitām |
prajñāmiva parikṣiṇāmāśāṃ pratihatāmiva || 5.19.11 ||

āyatīmiva vidhvastāmājñāṃ pratihatāmiva |
dīptāmiva diśaṃ kāle pūjāmapahatāmiva || 5.19.12 ||

paurṇamāsīmiva niśāṃ tamograstendumaṇḍalām |
padminīmiva vidhvastāṃ hataśūrāṃ camūmiva || 5.19.13 ||

prabhāmiva tamodhvastāmupakṣiṇānivāpagām |
vedīmiva parāmrṣṭāṃ śāntāmagnīśikhāmiva || 5.19.14 ||

utkrṣṭaparṇakamalāṃ vitrāsitavihaṅgamām |
hastihastaparāmrṣṭāmākulāmiva padminīm || 5.19.15 ||

patiśokāturāṃ śuṣkāṃ nadīm visrāvitāmiva |
parayā mṛjayā hīnāṃ kṛṣṇapakṣe niśāmiva || 5.19.16 ||

sukumārīm sujātāṅgīm ratnagarbhagrhocitām |
tapyamānāmivoṣṇena mṛṇālīmaciroddhṛtām || 5.19.17 ||

grhītāmālitām stambhe yūthapena vinākṛtām |
niḥśvasantīm suduḥkhārtāṃ gajarājavadhūmiva || 5.19.18 ||

ekayā dīrghayā veṇyā śobhamānāmayatnataḥ |
nīlayā nīradāpāye vanarājyā mahīmiva || 5.19.19 ||

upavāsena śokena dhyānena ca bhayena ca |
parikṣiṇāṃ kṛśāṃ dīnāmalpāhārāṃ tapodhanām || 5.19.20 ||

āyācamānāṃ duḥkhārtāṃ prāñjaliṃ devatāmiva |
bhāvena raghumukhyasya daśagrīvaparābhavam || 5.19.21 ||

samīkṣamāṇāṃ rudatīmaninditāṃ
supakṣmatāmrāyataśuklalocanām |
anuvratāṃ rāmamatīva maithilīṃ
pralobhayāmāsa vadhāya rāvaṇaḥ || 5.19.22 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmīkīye ādikāvye
sundarakāṇḍe ekonaviṃśaḥ sargaḥ ||